

PROPOSTA
de consignes de seguretat
pels residents de les urbanitzacions
en situacions de confinament, allunyament o evacuació
en cas d'incendis forestals d'interfase urbana.

Prepara't,
protegeix-te i,
si penses marxar, fes-ho amb temps.

1. Consignes d'autoprotecció en situació de confinament.

Definició

El confinament consisteix en la protecció dels residents d'una urbanització o casa aïllada a les seves pròpies cases o habitatges. Es la mesura més habitual que determinen els serveis d'emergència i seguretat, i sempre preferible sempre abans que l'evacuació.

Diferenciem les accions de confinament segons de quina fase de l'emergència es tracti

- Abans de l'arribada de l'incendi
- Durant els moments que arriba l'incendi a la nostra casa o voltants.
- Després del pas de l'incendi.

Pla de confinament

Abans de l'arribada de l'incendi.

Descripció de la situació.

Sap que hi ha un incendi per la zona, però no disposa encara de massa informació i no sap que fer. De fet sembla que es tracti d'un incendi important i que avança de manera ràpida i intensa. Estigui atent als canals oficials i als referents de confiança de la urbanització. Recordi que la consigna prioritària de bombers serà el confinament. Localitzi als integrants de la família i explica'ls hi que cal preparar-se per un confinament a casa i que cal preparar-la. Si falta algun membre del nucli família per trobar-se fora de la urbanització, i si no és imprescindible, que es quedi on està, que no vulgui arribar fins a casa sinó es estrictament necessari. (menys perill, menys trànsit pels carrers).

Com preparar la parcel·la?

Objectiu:

Deixar la parcel·la el més neta possible de materials combustibles. Allunyar tot allò que pugui cremar el més lluny possible de la casa.

Limitar/eliminar la possibilitat que els materials existents a la parcel·la contribueixin a la propagació de l'incendi i a l'afectació de la casa o vivenda.

Consignes:

- ✓ El cotxe i altres vehicles de motor s'han de tancar al garatge o allunyar-los dels habitatges.
- ✓ Aparqueu el vehicle mirant cap a fora del garatge.
- ✓ Molt important: deixar lliure el pas dels carrers, els camions de bombers han de poder passar!!!!
- ✓ Allunyar del costat de la casa tots elements combustibles possibles. Mantenir el més net possible de vegetació l'entorn de la parcel·la. (branques seques, fulles, vegetació arbustiva etc)
- ✓ Tot els elements de mobiliari de jardí, separi'ls de la casa. Posi'ls el més lluny possible de la casa. Si no disposeu d'espai exterior, entreu-los dins de casa.
- ✓ Retira qualsevol objecte combustible al voltant de la casa. Emmagatzema els combustibles (bombones de butà, gasoil...) en llocs allunyats, ventilats i protegits.
- ✓ Retiri tots els toldos o tendals.
- ✓ Procura netejar teulades i jardí de fulles seques, branques i matèria orgànica.
- ✓ Protegeixi les mànegues de reg, per tal que amb el pas de l'incendi, no es vegin afectades per aquest. Les necessitarà un cop passat l'incendi.
- ✓ Acumuleu aigua en galledes o recipients en alguns punts de l'exterior de la casa.

- ✓ Si disposen d'algun sistema de reg o aspersió, i si ho fa a través d'una motobomba que agafa l'aigua de la piscina, prepari'l per posar-lo en funcionament.
- ✓ Atenció als canalons o baixant de les teulades que siguin de plàstic, molt probablement puguin ser afectats per l'incendi.

Com preparar la casa?

Objectius

Cal ser conscients del nivell de protecció i seguretat que ens ofereix la nostra casa davant l'arribada d'un incendi forestal. És important valorar el tipus de construcció i característiques de la casa.

Agafar consciència que amb els materials ceràmics i d'obra amb els que construïm les nostres cases, donat que aquestes ofereixen una elevada capacitat de protecció de l'incendi forestals. Aquest tipus de materials son resistents al foc. Pensem que la casa serà el nostre refugi, la nostra zona segura.

Ni les cases de fusta, ni les prefabricades o similars, garanteixen el mateix nivell de seguretat.

En aquests supòsits no podem considerar la casa com a segura i cal anar a una altra casa o lloc segur (allunyament) o bé marxar de la urbanització amb temps suficient (decisió personal de marxar/evacuar)

Consignes

- ✓ Quina és la valoració que fa del tipus de construcció de l'edifici/casa.
- ✓ Vagi pensant en quin espai de la casa considera com a més segur.
- ✓ Tanqueu totes les portes i finestres.
- ✓ Baixeu les persianes, (malgrat siguin de plàstic)
- ✓ Tanqueu claus de gas/dipòsits de gasoil. Tanqueu aparells d'aire condicionat.
- ✓ Eviteu la circulació d'aire entre l'exterior i l'interior de la vivenda.
- ✓ Vigila la xemeneia doncs pot ser un punt d'entrada d'espurnes o brases.
- ✓ Si cal col·loqueu tovalloles humides per evitar l'entrada de fums i gasos calents.
- ✓ Aparteu les cortines, allunyeu coixins, sofàs o altres elements inflamables del costat de finestres.
- ✓ Separeu els mobles de les finestres i de les portes lliscants de vidre.
- ✓ Procureu vestir roba de coto, Mànegues llargues, pantalons llargs i calçat tancat.
- ✓ Si disposeu d'extintors, tingueu-los localitzats i preparats.
- ✓ Es recomanable disposar d'alguns recipients on acumular algunes galledes d'aigua.
- ✓ Deixeu la porta d'accés a la parcel·la oberta.

Com preparar al nucli familiar?

Objectius:

Poseu-vos en contacte amb tots els integrants de la família i assegureu-vos que tenen informació de l'existència d'un incendi forestal i que molt probablement cal preparar-se per un confinament. Si alguns dels membres de la família es troben fora de casa, parleu amb ells i els hi comuniquen, si estan per la urbanització, que o bé tornin cap a casa o bé se'n vagin cap a casa d'un veí o amic.

A mesura que l'incendi va arribant no es recomanable circular o anar pels carrers de la urbanització. En aquest moment tothom hauria de trobar-se en un espai segur. Els membres de la família fora de la urbanització, se'ls ha de recomanar que no tornin cap a casa fins que la situació es vagi normalitzant. Aquest criteri només es pot incomplir per motius de situacions de necessitats. A més, molt probablement s'hagin establert talls de circulació en determinats carrers o accessos, i comenci haver-hi trànsit de vehicles d'emergència i especialment camions de bombers.

Es la fase de preparació, especialment si les característiques de propagació de l'incendi forestal és d'alta intensitat, cal assegurar un agrupament dels integrants de la família i del coneixement del què faran els que no es troben a casa.

Consignes

- ✓ Mantingueu sempre la calma, no us deixeu emportar pels nervis i l'angoixa del moment. Assigneu-vos tasques a fer, les qual us ajudaran a controlar aquesta angoixa inicial
- ✓ Poseu-vos roba, o teniu-la preparada, que us doni protecció (roba cotó, calçat tancat, pantalons llargs, gorra, mocador, ulleres de protecció, guants, etc)
- ✓ Carregueu els telèfons mòbils. Localitzeu llanternes i frontals (possiblement pugui marxar l'electricitat)
- ✓ Estigueu al cas de les informacions dels serveis d'emergència i seguretat. Fonts oficials i de confiança.
- ✓ Penseu en agrupar-vos en aquella habitació que garanteixi majors mesures de seguretat. Aquests serà el vostre 'centre de control' familiar. Penseu també amb els animals domèstics.
- ✓ Mireu de posar-vos en contacte amb els vostres veïns, compartiu allò que voleu fer. Ajudeu-vos a preparar-vos.
- ✓ Organitzeu la família com un equip on cadascú segons les seves condicions, edat i estat físic, poden realitzar papers diferents.
 - Paper més actiu: els que tenen un perfil d'adults/pares/germans grans,
 - Paper més passiu: dels que requereixen una protecció especial (nens, persones grans, malaltes o amb dificultats de mobilitat.), assumint petites tasques que els mantinguin ocupats.

En cap cas: fer evacuacions espontànies en el darrer moment. És extremadament perillós!!!!

Per qualsevol necessitat urgent, truqueu al 112 o policia local. També el 061 és un recurs en cas d'angoixa, nervis o malestar emocional, donat que disposen d'equips de psicòlegs en línia.

Si penseu en que la vostra millor opció seria marxar de casa, potser heu endarrerit ja massa la decisió.

Pla de confinament

Durant l'arribada i impacte de l'incendi.

Descripció de la situació.

Les condicions exteriors han anat canviant. Tot dependrà del tipus d'incendi i en quina intensitat ens afectarà. Els incendis més perillosos són els d'alta intensitat i velocitat. Comprovaran que aquell vent que fa una estona s'ha aixecat, comença a reforçar-se. La claror i llum del sol es veu substituïda per fums de diferents tonalitats. Es nota com l'ambient exterior va agafant tonalitats groguenques i carbasses, que van canviant a mesura que s'aproxima l'incendi cap a tonalitats grisenques. Com més intens sigui l'incendi, més fum de tons grisos i negres, vents turbulents i el resplendor vermellós de les primeres flames anireu observant. També començarà a aparèixer partícules incandescentes (cremallots o pavesas) que poden generar focus secundaris. Arribats en aquest punt, ja només podeu quedar-vos a casa, ja no heu de marxar de casa donat que la situació de circular pels carrers és molt perillosa, per l'incendi i pel trànsit de vehicles d'emergència.

Segui les consignes de confinament emeses pels serveis d'emergència i seguretat. Possiblement no disposareu de tota la informació que voldríeu. És important saber gestionar aquesta situació d'incertesa. Molt probable que tingueu una sensació de soledat (no ve ningú, no veig ningú, estem sols!!!), però penseu que els serveis d'emergència estan treballant per garantir la vostra seguretat.

Els serveis d'emergència, principalment els bombers, estan ja treballant intentant extingir l'incendi i protegir a les persones a partir de prioritzar-ne la gravetat de les diferents situacions existents. Malgrat el nombre de recursos que es troben a la zona, no hi ha capacitat per emplaçar un vehicle de bombers davant de cada casa. Es per això que és important reforçar el vostre nivell d'autoprotecció.

Apareixeran sentiments d'angoixa, nervis, desorientació i fins i tot de por. Totes aquestes emocions són normals, fruit de viure una situació anormal com és la de quedar-se a casa confinats per l'impacte d'un incendi

forestal a la vostra propietat. Recordeu que el lloc més segur en aquests moments, es casa vostra. Mantenir tota la tranquil·litat que sigui possible. Heu fet tot el que tocava i a més, recordeu, que la vostra casa es segura i que us heu preparat per aguantar el pas d'un incendi forestals i que els serveis de seguretat i emergència estan treballant per a la vostra protecció i de la resta de veïns i veïnes.

Consignes

- ✓ Ara és el moment de fer efectiu el confinament i de posar en pràctica tot allò que heu estat planificant a la fase anterior de preparació.
- ✓ Agrupeu-vos tots en una mateixa habitació.
- ✓ Prepareu l'habitació i el conjunt de la casa. (retirar cortines, baixar persianes, moure mobles...)
- ✓ Mantingueu-vos connectats a fons oficials o de confiança per saber l'evolució general de la situació
- ✓ Per qualsevol necessitat urgent truqueu a 112 o Policia Local
- ✓ En casos d'angoixa o intranquil·litat emocional, podeu trucar també al 061
- ✓ Recordeu anar vestits i equipats amb roba, calçat adequat.
- ✓ Organitzeu-vos per tasques o papers a realitzar
 - x Paper actiu. Per part dels pares/adults amb capacitat de fer-ho:
Realitzeu una supervisió continuada de les diferents estances.
Intenteu fer el seguiment del que està passant a l'exterior.
 - x Paper passiu. Per part de la resta del nucli familiar
Les persones grans , els nens o qualsevol altre integrant de la família, es mantenen agrupats, donant-se missatges de confiança i serenitat davant la situació que s'està vivint.
- ✓ Si en algun moment entrar fum, segelleu aquesta entrada en draps o tovalloles mullades.

Recordeu, si l'incendi us entra a casa.

- x Intenteu extingir-lo. Si no podeu, tanqueu la porta i sortiu de l'habitació.
- x Truqueu a 112.
- x No pugeu a pisos superiors.
- x Manteneu-vos en un lloc el més segur possible entre l'habitació on ha entrat l'incendi i una sortida exterior de la casa. Mireu quina es la situació a l'exterior de la casa.
- x Recordeu no col·locar-vos en habitacions que tinguin reixes exteriors fixes a les finestres.
- x Si l'incendi es propagués per diferents habitacions de la casa, sortiu a l'exterior malgrat la presència de fums. Busqueu refugi al costat exterior de la casa, oposada a l'afectada directament per l'incendi
- x Recordeu anar vestits i equipats per aquesta circumstància. Mocador mullat a la boca.
- x Si disposeu de piscina, i la situació ho requereix, llenceu-vos-hi.

Pla de confinament.

Un cop passat l'impacte de l'incendi a la vostra casa.

Descripció de la situació

A l'exterior de la vostra cas , l'ambient serà de molt o força fum, encara i hauran guspises per l'aire i el vent és encara força intents, la temperatura es nota elevada, però les flames intenses ja han desaparegut. L'incendi ha passat. Tot i així, el fum, l'aire calent, la temperatura elevada i elements incandescents que segueixen en suspensió, encara hi son presents. La visibilitat anirà millorat progressivament. Us trobareu una situació en que determinats elements o materials s'han cremat i d'altres que estan començant a fer-ho.

Aneu preparats amb la roba i equipament adequat, especialment per l'afectació pel fum i partícules en suspensió (protecció boca/ulls). En alguns llocs es possible que hi hagin punts calents residuals o petits incendi incipients. Son el resultat dels denominats focus secundaris per la projecció de partícules incandescents. Fixeu la vostra atenció en localitzar-los i, si podeu, apagueu-los amb la mànega del jardí o amb els recipients plens d'aigua que havíeu deixat preparats.

Consignes

- ✓ Es molt important i sempre que els pares/adults ho vegin viable, poder sortir a l'exterior a fer una revisió
 - ✓ Millor fer-ho sempre en parella o acompanyats.
 - ✓ No surtis de l'habitatge fins que tinguis clar que a fora no hi ha un perill elevat.
-
- ✓ Cal sortir amb roba adequada i a ser possible amb ulleres i mocador a la boca-nas, donat que hi haurà molt de fum.
 - ✓ Si sortiu, tanqueu sempre la porta de la casa. Però no la tanqueu MAI amb clau.
 - ✓ Feu, si podeu, una volta a la casa i mireu en quin estat es troba i especialment si hi han alguns punts on es detecti la presència de flames o petites brases.
 - ✓ Feu extinció d'aquest punts calents i eviteu així que puguin anar a pitjor.
 - ✓ Recordeu els recipients amb aigua que havien deixat preparats o la protecció que em fet de la mànega de reg per poder-l utilitzar ara.
 - ✓ Un cop assegurat el perímetre de la casa i comunicar-ho a la resta d'integrants de la família, interesseu-vos sobre si els veïns necessiten ajuda. Parleu amb ells..

Recordeu

De la importància de fer una acumulació prèvia d'aigua, donat que és possible que en aquests moments s'hagi pogut produir una pèrdua de cabal i pressió de la xarxa d'aigua per l'ús que se'n estarà fent per part de les dotacions de bombers, ADF i de la resta de residents a la urbanització.

De la importància d'haver protegit prèviament la mànega d'aigua (de plàstic). Ara és el moment d'utilitzar-la per remullar tot el que calgui i d'eliminar punts calents o petits focs incipients al voltant de la casa/parcel·la.

En aquelles parcel·les que disposen de piscina han de valorar disposar d'algun sistema d'aspiració i impulsió d'aigua que permeti realitzar accions passives i actives d'extinció. Millor en sistemes que funcionin automàticament.

2. Consignes d'autoprotecció en situació d'allunyament o evacuació horitzontal

Definició

L'allunyament o evacuació horitzontal és aquella mesura de protecció dels residents de determinades edificacions especialment exposades a l'impacte de l'incendi o que els materials constructius o el tipus o estat de vegetació al seu voltant no en garanteixen la seguretat dels seus residents. Es una mesura que determinen els serveis d'emergència i seguretat a habitatges concrets quan no és veu viable ni l'evacuació fora de la urbanització ni quedar-se a casa seva. Consisteix en el desplaçament a una altra casa o zona segura dins la mateixa urbanització que serveixi com a refugi davant l'arribada de l'incendi. Es tracta d'una situació de confinament però en un espai més segur que la pròpia vivenda.

Pla d'allunyament o evacuació horitzontal.

Abans de l'arribada de l'incendi i en el cas que la vostra casa no la considereu segura o que rebeu aquesta consigna per part dels equips d'emergència.

Descripció de la situació.

Estem davant d'una situació de confinament, però en determinades cases, ja sigui pels materials constructius o per trobar-se situada per on l'incendi pot impactar directament, la millor opció és buscar una altra casa o espai que sigui més segura.

Cal preparar a la família per desplaçar-se, és a dir, marxar de casa. Aquesta opció d'allunyar-se o d'evacuar provisionalment en un altra casa o instal·lació propera amb menys vulnerabilitat es determinat pel fet que la seva casa rebrà l'impacte directe del front de l'incendi o de que el tipus de materials constructius de la seva vivenda som poc resistents i segurs al foc. El risc no és imminent i es previsible. Aquesta acció, però, requereix d'una certa anticipació i antelació.

Aquesta mesura s'adopta davant situacions en les que es preveu amb antelació les conseqüències probables de l'impacte de l'incendi a determinades cases o sectors perimetrals de la urbanització. El perill es veu lluny en el temps, la situació està controlada i el moviment de les persones pot fer-se amb certa calma.

Consignes:

- ✓ Els resident que tenen la casa de fusta o que la seva vivenda es troba en el perímetre exterior de la urbanització per on molt probablement impactarà l'incendi forestal, han de marxar de casa. Cal però que l'incendi sigui d'alta intensitat, cal que hagin identificar una casa propera més segura i més allunyada del perímetre de l'incendi on refugiar-se.
- ✓ Caldria haver identificat o cal identificar, ja sigui proper a la casa o en una altra zona de la urbanització:
 - x Zones refugi. Espais segurs, ja siguin particulars o comunitaris (interior edificacions).
 - x Zones de seguretat. Espais segurs comunitaris i serveis d'emergència (exterior).
- ✓ Aquesta situació serà definida, en determinat casos, com a obligatòria per bombers i els cossos de seguretat i emergència i i rep el nom d'evacuació horitzontal o allunyament.
- ✓ El desplaçament, si és cap a una casa propera, el desplaçament es realitza a peu. Si es tracta d'un refugi o zona segura en altres llocs de la urbanització, es farà en cotxe.
- ✓ Recollir aquells elements més imprescindibles i marxar de casa. (Equip d'emergència)
- ✓ Aquest allunyament o evacuació horitzontal, el fareu amb els vostres propis mitjans.
- ✓ Si l'allunyament es realitza amb vehicle propi cal pensar amb transit de vehicles d'emergència i evitar obstaculitzant.
- ✓ Deixar la porta d'accés a la parcel·la oberta.

- ✓ Si teniu possibilitat deixeu algun cartell on digui on us heu dirigit. (Pot caure telefonia mòbil, pot haver-hi saturació a la xarxa)
- ✓ Cal intentar, si es disposa de temps, de deixa la casa i la parcel·la com ho fariem en una situació de confinament.

Recordeu:

Una evacuació horitzontal o allunyament, significa:

- x Anar cap a una altra casa propera veïna que garanteixi més seguretat.
- x Anar cap a un punt o zona de seguretat o refugi dins la mateixa urbanització.

3. Consignes d'autoprotecció en situació d'evacuació

Definició

L'allunyament o evacuació horitzontal és aquella mesura de protecció dels residents de determinades edificacions especialment exposades a l'impacte de l'incendi o que els materials constructius o el tipus o estat de vegetació al seu voltant no en garanteixen la seguretat dels seus residents. Es una mesura que determinen els serveis d'emergència i seguretat a habitatges concrets quan no és veu viable ni l'evacuació fora de la urbanització ni quedar-se a casa seva. Consisteix en el desplaçament a una altra casa o zona segura dins la mateixa urbanització que serveixi com a refugi davant l'arribada de l'incendi. Es tracta d'una situació de confinament però en un espai més segur que la pròpia vivenda. L'evacuació s'ha de realitzar amb temps suficient per tal que es pugui garantir la seguretat durant el trajecte d'evacuació. Si no es disposa de temps de seguretat, no es recomanable l'evacuació.

Pla d'evacuació

Força temps abans de l'arribada de l'incendi

Descripció de la situació

Una evacuació significa el trasllat urgent de la població amenaçada des de la seva residència habitual cap a un lloc més segur com a conseqüència de l'arribada d'una amenaçada imminent. Es una acció difícil i complexa d'executar.. El risc d'impacte de l'incendi forestal s'incrementa ràpidament. Cal una valoració prèvia de la viabilitat d'executar una evacuació que sempre s'ha de fer a criteri de les autoritats i dispositius d'emergència i seguretat. En cap cas es recomana realitzar evacuacions en els darrers moments i de forma espontània. Una evacuació no és un procés automàtic. Hi ha moltes variables a tenir en compte, especialment aquelles relatives al temps de seguretat disponible per executar-la en relació al temps d'impacte de l'incendi a la urbanització.

Elements de planificació prèvia

- ✓ Distribució urbanització per sectors d'evacuació. *Els tenim identificats?*
- ✓ Sistema d'avis d'evacuació. *Com es realitza aquest avís?*
- ✓ Consignes d'evacuació. *Quins criteris cal seguir per realitzar una evacuació?*
- ✓ Punts de trobada / Concentració. *Els tenim identificats i senyalats?*
- ✓ Vials o itineraris principals d'evacuació o de sortida de la urbanització. *Sabem quins son?*
- ✓ Identificació cruïlles crítiques. *Les tenim identificades?*
- ✓ Centres de recepció. *Sabem l'adreça?*
- ✓ Centres d'acollida. *Sabem l'adreça?*

Condicions d'execució

- ✓ Cal saber on s'ha d'anar i amb quins mitjans
- ✓ Cal garantir la seguretat
 - x En el Punt de trobada o de concentració
 - x La ruta a seguir.
 - x El punt de destí.
- ✓ Cal saber tipus d'evacuació que es realitzarà
 - x Evacuació guiada.

Es tracta d'un escenari segur i sense possibilitat d'afectació al comboi durant el temps de l'evacuació. Es realitza un guiatge per part de la Policia, situant unitats en els punt de concentració o trobada. No necessàriament han de fer acompanyament durant el trajecte, però si assegurar un flux àgil de circulació de vehicles. Garantir la regulació dels punts o cruïlles crítiques.

- x Evacuació en comboi
Escenari de potencial risc, tipus de vies, volum de vehicles, vulnerabilitats de les persones.
El temps d'evacuació disponible.
- ✓ Estimació del temps d'evacuació
 - x Distància total (longitud de la ruta)
 - x Tipus i estat de la xarxa viària.
 - x Persones amb mobilitat reduïda.
 - x Coneixement de la zona.
 - x Vials compromesos per fums

Consignes:

- ✓ Agafa l'equip d'emergència per a evacuació. (documentació, medicaments, targeters, etc)
- ✓ Marxeu tots, si hi cabeu, amb un sol cotxe familiar.
- ✓ Penseu agafar estris mascotes (corretja, morrió i gàbia o transportí, ...).
- ✓ Tanqueu les claus de pas del gas, gasoil i d'altres combustibles.
- ✓ Intenteu deixar en les millors condicions de seguretat possible la casa i la parcel·la,
- ✓ Deixa la porta d'accés a la parcel·la oberta, per facilitar, si fos el cas, l'accés als serveis d'emergència.
- ✓ Marxa on et diguin els serveis de seguretat i per les vies indicades